

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการสื่อสาร และการมีส่วนร่วมในการทำงานกับ
พฤติกรรมการสร้างความสำเร็จในการทำงาน ของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตวัฒนา ปีการศึกษา 2554 จำนวน 8 โรงเรียน ครูทั้งหมด 270 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตวัฒนา ขนาดตัวอย่าง คำนวณโดยใช้สูตร Yamane ให้มีระดับความ
เชื่อมั่นที่ร้อยละ 95% มีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% จากจำนวนประชากร 270
คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 161 คน ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = จำนวนขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมของประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยในการศึกษานี้กำหนดให้
เท่ากับ 0.05)

$$\text{แทนค่า } n = \frac{270}{1 + (270 \times (0.05)^2)}$$

$$n = 161.19$$

ดังนั้น จึงได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 161 คน

จากนั้นจึงใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (quota sampling) และสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) ตามโรงเรียนที่สังกัด เพื่อทำการส่งแบบสอบถามตามจำนวนที่ได้ทำการสุ่มไว้แล้วข้างต้น จากการคำนวณสูตรดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนตัวอย่าง} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละสังกัด}}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

ตาราง 1

จำนวนข้อมูลครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

โรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. วัดธาตุทอง	59	35
2. วิจิตรวิทยา	50	30
3. สุเหร่าบ้านคอน	29	17
4. สุเหร่าบางมะเขือ	26	15
5. สุเหร่าสามอิน	29	17
6. วัดภาษี	21	13
7. แจ่มจันทร์	23	14
8. สวัสดิ์วิทยา	33	20
รวม	270	161

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) และแบบวัด (test) ในส่วนของแบบวัดผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดที่มีอยู่แล้ว 3 แบบ คือ แบบวัดพฤติกรรมการสื่อสารในโรงเรียน แบบวัดการมีส่วนร่วมในการทำงาน และแบบวัดพฤติกรรมความสำเร็จในการทำงาน ส่วนแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง รายละเอียดของเครื่องมือมีดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อยุ่งาน และการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และเติมคำ รวมข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการสื่อสารในโรงเรียน ผู้วิจัยนำแบบวัดของ ธีราลักษณ์ ฉิมพาลี (2546) ตามแนวคิดของ Devito มาปรับใช้กับงานวิจัย โดยแบบวัดดังกล่าวมีจำนวน 23 ข้อ เมื่อผู้วิจัยนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้วยการหาค่าความสอดคล้องภายในกับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับการวิจัยครั้งนี้แล้ว ได้ค่าความสอดคล้องภายใน r อยู่ระหว่าง .234 ถึง .559 จำนวน 23 ข้อ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ให้เลือกตอบ 5 ระดับ เป็นข้อความเชิงบวกในข้อที่ 1-20 และข้อความเชิงลบข้อที่ 21 โดยเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการสื่อสาร 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. การเปิดเผยตนเอง จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 1-6
2. การเข้าใจความคิดและความรู้สึกตามที่ผู้อื่นรับรู้ จำนวน 4 ข้อประกอบด้วยข้อที่ 7-10
3. การสนับสนุนเกื้อกูลต่อคู่สนทนา จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 11-13
4. การติดต่อสื่อสารในทางบวก จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 14-16
5. ความเสมอภาคในการติดต่อสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 17-21

มีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

	ข้อคำถามนัยบวก	ข้อคำถามนัยลบ
ทุกครั้ง	5 คะแนน	1 คะแนน
บ่อยครั้ง	4 คะแนน	2 คะแนน
บางครั้ง	3 คะแนน	3 คะแนน
น้อยครั้ง	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เคย	1 คะแนน	5 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบวัดการมีส่วนร่วมในการทำงาน ผู้วิจัยนำแบบวัดของ เอกชัย

บุรณชน (2550) มาปรับใช้กับงานวิจัย มีจำนวน 16 ข้อ เมื่อผู้วิจัยนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้วยการหาค่าความสอดคล้องภายใน กับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับการวิจัยครั้งนี้แล้ว ได้ค่าความสอดคล้องภายใน r อยู่ระหว่าง .208 ถึง .855 จำนวน 16 ข้อ มาตรฐานการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ให้เลือกตอบ 5 ระดับ แบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 1-5
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 6-9
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 10-12
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 13-16

เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

บ่อยมาก	เท่ากับ	5	คะแนน
บ่อย	เท่ากับ	4	คะแนน
บางครั้ง	เท่ากับ	3	คะแนน
นานๆ ครั้ง	เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เคย	เท่ากับ	1	คะแนน

ส่วนที่ 4 แบบสอบวัดพฤติกรรมการสร้างความสำเร็จให้องค์การ ผู้วิจัยนำแบบวัดของดวงตา เรืองจรัส (2548) ตามแนวคิดของ Pedler, Burgoyne, and Boydell (1997) มาปรับใช้กับงานวิจัย โดย แบบวัดดังกล่าวแบ่งออกเป็น 7 มิติ คือการประสานเป้าหมายของบุคคลเข้ากับเป้าหมายขององค์กร การแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในองค์กร

การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้ทันสมัย การใช้เทคโนโลยีภายในองค์กร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ความร่วมมือกันแก้ไขความขัดแย้งในงาน ความสามารถ ตรวจสอบขั้นตอนการทำงานได้และการทำงานเป็นทีม มีข้อคำถามจำนวน 56 ข้อ แต่ภายหลังเมื่อผู้วิจัยนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้วยการหาค่าความสอดคล้อง ภายใน กับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับการวิจัยครั้งนี้แล้ว ได้ค่าความสอดคล้องภายใน r อยู่ระหว่าง .215 ถึง .486 จำนวน 53 ข้อ มาตรฐานพฤติกรรมกรรมการสร้างความสำเร็จให้ องค์กรเป็นแบบประเมินค่ามิให้เลือกตอบ 5 อันดับ โดยให้ผู้เลือกตอบเพียงอันดับเดียว จาก “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

	ข้อคำถามนัยบวก	ข้อคำถามนัยลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ตัดสินใจไม่ได้	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์ในการวิเคราะห์คะแนน

การกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์คะแนน ทั้ง 3 ตัวแปร ผู้วิจัยแบ่งระดับคะแนน ออกเป็น 3 ระดับ ใช้หลักในการแบ่งของ เอกชัย บุรณธน (2550, หน้า 59) โดยพิจารณา ตามเกณฑ์การคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนรายข้อสูงสุด} - \text{คะแนนรายข้อต่ำสุด}}{\text{จำนวนระระดับ}}$$

$$\text{เมื่อแทนค่าคะแนนในสูตร} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

3

จากความกว้างของอันตรภาคชั้นดังกล่าวสามารถแบ่งระดับคะแนนเกณฑ์ ได้ดังนี้

ตาราง 2

การกำหนดคะแนนเกณฑ์

ช่วงคะแนน	ความหมาย
1.00-2.33	ระดับต่ำ
2.34-3.66	ระดับปานกลาง
3.67-5.00	ระดับสูง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้ง 4 แบบวัด คือแบบวัดปัจจัยส่วนบุคคล แบบวัดพฤติกรรมสื่อสาร แบบวัดการมีส่วนร่วมในการทำงาน และแบบวัดพฤติกรรมสร้างความสำเร็จให้องค์กร ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความชัดเจนในเนื้อหา ความสอดคล้องของเนื้อหา ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และความเหมาะสมของสำนวนภาษา หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้ว ผู้วิจัยจึงนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมทั้งภาษาและความถูกต้องในเนื้อหาตามคำแนะนำ

2. นำแบบวัดแต่ละฉบับมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 50 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's coefficient of alpha) แบบวัดพฤติกรรมสื่อสารมีข้อคำถามคงเหลือ 21 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .80 แบบวัดการมีส่วนร่วมในการทำงาน มีข้อคำถามคงเหลือ 16 ข้อ คงเดิม ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 และแบบวัดพฤติกรรมสร้างความสำเร็จในการทำงาน มีข้อคำถามคงเหลือ 53 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัย มีดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจากภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขออนุญาตศึกษาวิจัย นำไปยื่นต่อผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตวัฒนา และผู้อำนวยการโรงเรียน ใช้เวลาในการดำเนินการ 3 สัปดาห์
2. นำแบบสอบถามมาตรวจความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาจากผู้ตอบแบบสอบถามมาตรวจความสมบูรณ์ของคำตอบ
2. ดำเนินการตรวจคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ในการทดสอบสมมติฐาน โดยยอมรับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์หาความแตกต่างของข้อมูล (t test) ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

3. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ใช้ในการหาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม